

ЗМІСТ ПОНЯТТЯ «ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО У СФЕРІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ» У ПРОЄКТІ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ПРОФЕСІЙНУ ОСВІТУ»

Роман Фриз

Аспірант, Інститут професійної освіти НАПН України, <https://orcid.org/0009-0006-1902-3634>,
e-mail: roman.fryz@gmail.com

Реферат:

Актуальність статті зумовлена необхідністю визначення змісту поняття «державно-приватне партнерство в сфері професійної освіти» для побудови перспективних та ефективних моделей співпраці державних і приватних партнерів у сфері професійної освіти для підвищення якості підготовки майбутніх фахівців для воєнного ринку праці і прискорення повоєнного відновлення країни

Мета: проаналізувати представлення поняття «державно-приватне партнерство у сфері професійної освіти» у змісті проєкту Закону України «Про професійну освіту» як своєрідної концепції розвитку професійної освіти.

Методи: теоретичні (аналізу – для виділення сукупності ознак державно-приватного партнерства у сфері професійної освіти, абстрагування – для виділення істотних ознак і відокремлення їх від інших характеристик, синтезу – для забезпечення співмірності визначення поняття; порівняння – для встановлення родового поняття і видової відмінності; узагальнення – для формулювання поняття), емпіричні (вивчення літературних джерел, наукових праць, нормативно-правових документів).

Результати: на основі аналізу нормативно-правових документів і наукових джерел визначено сутнісні ознаки державно-приватного партнерства в сфері професійної освіти, сформульовано поняття «державно-приватне партнерство у сфері професійної освіти».

Висновки: в контексті положень проєкту закону «Про професійну освіту» поняття «державно-приватне партнерство у сфері професійної освіти» визначено як співпрацю між державним партнером (державними або комунальними закладами професійної освіти) та приватними партнерами (підприємствами, установами, організаціями, крім суб'єктів господарювання державного та комунального сектора економіки), що здійснюється на основі договору з метою підвищення якості професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації молоді та дорослого населення.

Ключові слова: державно-приватне партнерство, професійна освіта, заклади професійної освіти, зміст поняття, ознаки, мета, проєкт закону «Про професійну освіту».

Вступ. Державно-приватне партнерство (далі – ДПП) як явище, є результатом довготривалої еволюції взаємодії держави та приватного капіталу. Інтенсивна інституалізація ДПП у країнах розвинутих економік припадає на другу половину ХХ ст. Початок ХХІ ст. характеризується структурно-функціональним урізноманітненням моделей і ускладненням

відносин ДПП. Від класичних концесійних договорів – до прогресивних форм спільного управління та інноваційних партнерств кожна модель адаптується до конкретних потреб і умов. Унаслідок цього на національних рівнях спостерігаємо різнобічну інтерпретацію ДПП, навіть за тотожності відносин між партнерами. Практика впровадження ДПП за галузями та

сферами ще більше обтяжує систему взаємовідносин між учасниками та потребує більш адаптивного підходу до управління та регулювання. Така низка типових викликів не оминула розвиток ДПП в Україні.

Сфера реалізації проєктів ДПП є визначальною, оскільки саме вона впливає на вибір моделей партнерства, залучення відповідних ресурсів, а також на встановлення конкретних цілей і завдань проєктів. Від сфери залежить, як саме будуть структуровані відносини між державними та приватними партнерами, які законодавчі вимоги будуть застосовуватися і яким чином будуть враховуватися інтереси всіх зацікавлених сторін.

Отже, сфера застосування окреслює коло істотних ознак приманних ДПП у сфері професійної освіти. Зокрема, такою ознакою є особлива мета співпраці, яка поєднує інтереси державного та приватного партнерів, а також суспільні інтереси – підвищення якості професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників. Тому для дефініції поняття «державно-приватне партнерство у сфері професійної освіти» недоцільно вважати родовими поняттями «державно-приватне партнерство» чи «державно-приватне партнерство у сфері освіти».

Напрями розвитку ДПП у сфері професійної освіти обумовлюються відповідними засадами державної політики, принципами, концепціями, закріпленими у законодавчих актах, стрижневим серед яких є спеціальний Закон України «Про професійну (професійно-технічну) освіту». Проєкт закону «Про професійну освіту» в перспективі може замінити чинний закон, зафіксувавши на тривалий період закріплене в ньому певне бачення сутності ДПП у професійній освіті та визначивши можливість реалізації перспективних його моделей. Тому у цьому дослідженні проєкт закону «Про професійну освіту» розглядається як своєрідна концепція розвитку ДПП у сфері професійної освіти.

Джерела. Термін «державно-приватне партнерство» вперше був визначений Законом України «Про державно-приватне партнерство» (2010) як співробітництво між органами державної влади, місцевого самоврядування та юридичними особами (крім державних і комунальних підприємств), фізичними особами-підприємцями на основі договору (абз. 1 ч. 1

ст. 1). За своєю суттю закон переважно спрямований на передачу в концесію існуючих, реконструйованих або створюваних масштабних майнових комплексів, об'єктів інфраструктури та надр. Лише 24 травня 2016 р. сферу застосування ДПП поширено на надання освітніх послуг, також уточнено ознаки ДПП і включено їх у визначення терміну «державно-приватне партнерство» (Про внесення змін до деяких законів України щодо усунення регуляторних бар'єрів для розвитку державно-приватного партнерства та стимулювання інвестицій в Україні (перша редакція), 2016, п.п. 1, п. 5 розд. I). 28 вересня 2017 р. новим Законом України «Про освіту» (2017) ДПП віднесено до засад державної політики у сфері освіти (абз. 33 ч. 1 ст. 6) та визначено перелік напрямів здійснення ДПП у сфері освіти (ч. 3 ст. 81). Проте з цього переліку неможливо достеменно встановити зміст та обсяг поняття ДПП у сфері освіти. Новий Закон України «Про освіту» (2017) створив також колізію, обмеживши коло державних партнерів ДПП у сфері освіти виключно органами державної влади (ч. 2 ст. 81). 20 жовтня 2019 р. з набуттям чинності нового Закону України «Про концесію» (2019) термін «державно-приватне партнерство» був конкретизований (абз. 2 п.п. 19 п. 1 розд. XII). Державним партнером виступає той державний орган, який уповноважений здійснювати управління відповідним об'єктом державної власності. З-поміж приватних партнерів вилучено суб'єктів господарювання – фізичних осіб. Згадану юридичну колізію цей закон не усунув.

02 квітня 2024 р. Міністерством освіти і науки України презентовано проєкт закону «Про професійну освіту» (МОН презентує проєкт нового закону «Про професійну освіту», 2024), у якому пропонується істотно змінити нормативно-правове регулювання ДПП у сфері професійної освіти, що, своєю чергою, вплине на зміст і обсяг поняття «державно-приватне партнерство у сфері професійної освіти». Проєкт закону «Про професійну освіту» передбачає такі нововведення:

– виведення ДПП у сфері професійної освіти з-під регулювання Закону України «Про державно-приватне партнерство» (Проєкт закону «Про професійну освіту» (2024), п.п. 15 п. 4 розд. X). Таким чином, ДПП у сфері професійної освіти втратить обов'язкові ознаки: створення або реконструкція об'єкта партнерства та/або

управління ним; довготривалість відносин; передача приватному партнеру частини ризиків; внесення приватним партнером інвестицій в об'єкт державно-приватного партнерства. Це також стосуються і принципів державно-приватного партнерства, зокрема принципу забезпечення вищої ефективності діяльності, ніж у разі здійснення такої діяльності державним партнером без залучення приватного партнера;

– уточнення переліку напрямів здійснення ДПП у сфері професійної освіти в Законі України «Про освіту» (абз. 39 п.п. 20 п. 4 розд. X);

– встановлення широкого переліку напрямів здійснення ДПП у сфері професійної освіти (ч. 4 ст. 69);

– звуження/зміна кола державних партнерів виключно до закладів професійної освіти (далі – ЗПО) (ч. 10 ст. 69);

– зняття заборони на передачу приватним партнерам в оперативне управління, оренду, концесію державного та/або комунального майна (абз. 42, 52 п.п. 20 п. 4 розд. X);

– збереження принципу конкурсного відбору приватного партнера у разі наявності двох і більше претендентів, умови конкурсу затверджуються наглядовою радою ЗПО (абз. 14 ч. 4 ст. 44, ч. 3 ст. 69).

О. Слободяник (2022, с. 168), визначаючи сутність поняття «державно-приватне партнерство у сфері професійної (професійно-технічної) освіти» на основі аналізу широкого кола закордонних та вітчизняних наукових джерел, пропонує таке трактування цього поняття: «як взаємодію закладів професійної (професійно-технічної) освіти та структур бізнесу на основі взаємних інтересів для досягнення спільних цілей; як співпрацю між державою та бізнесом з метою реалізації освітніх проєктів на основі законодавчих актів та спеціальних угод». З. Рябова (2022, с. 248) розглядає ДПП у сфері професійної освіти як «співпрацю між закладом освіти та приватними організаціями щодо реалізації інвестиційного проєкту в певній сфері життєдіяльності суспільства й отриманні конкретного соціального ефекту під час реалізації цього проєкту; як поєднання спільних зусиль закладу освіти та приватних організацій щодо реалізації певних проєктів за результатами яких відбувається становлення конкурентоспроможного фахівця».

У дослідженнях науковців також з'ясовано, що ДПП у сфері професійної освіти –

«це система довгострокових відносин державних і недержавних суб'єктів, що дає змогу розширити їх можливості спільного визначення цілей, відповідальності за прийняття рішень щодо залучення додаткових інвестицій у підвищення якості і доступності професійної (професійно-технічної) освіти, модернізацію освітньої інфраструктури, вдосконалення технологій управління, формування і розвиток професійної компетентності працівників підприємств і установ» (Радкевич, Попова та ін., 2023, с. 175).

В. Радкевич (2022, с. 110), досліджуючи принципи розвитку ДПП у сфері професійної освіти, визначає ДПП у сфері професійної освіти «як систему довгострокових, взаємовигідних договірних економічних та організаційних відносин державних і недержавних суб'єктів з метою залучення додаткових інвестицій у розвиток професійної освіти, підвищення рівня спільної відповідальності за прийняття рішень, що становлять суспільний інтерес, досягнення педагогічного, соціального та економічного ефектів».

С. Кравець (2022, с. 132), з'ясовуючи ефективність нормативно-правового забезпечення ДПП у розвитку професійної освіти, робить висновок, що оновлення Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» із впровадженням інноваційних моделей партнерства та розроблення на базі оновленого законодавства концепції розвитку державно-приватного партнерства у сфері професійної освіти належать до основних шляхів реформування цієї системи.

Отже, наукові дослідження здебільшого спрямовані на встановлення сутності поняття «державно-приватне партнерство у сфері професійної освіти». Втім, мало уваги приділено виокремленню сукупності ознак цього поняття для забезпечення співмірності його визначення. Також, поняття «державно-приватне партнерство у сфері професійної освіти» не досліджувалось у перспективі змін до спеціальних законів, що регулюють сферу професійної освіти.

Мета: проаналізувати представлення поняття «державно-приватне партнерство у сфері професійної освіти» у змісті проєкту Закону України «Про професійну освіту» як своєрідної концепції розвитку професійної освіти.

Методи: теоретичні (аналізу – для виділення сукупності ознак ДПП у сфері освіти, абстрагування – для виділення істотних ознак і

відокремлення їх від інших характеристик, синтезу – для забезпечення співмірності визначення поняття; порівняння – для встановлення родового поняття і видової відмінності; узагальнення – для формулювання поняття ДПП), емпіричні (вивчення літературних джерел, наукових праць, нормативно-правових документів). Метод аналізу використовувався для виділення сукупності ознак державно-приватного партнерства у сфері професійної освіти, метод абстрагування використовувався для виділення істотних ознак і відокремлення їх від інших характеристик, метод синтезу використовувався для забезпечення співмірності визначення поняття; метод порівняння використовувався для встановлення родового поняття і видової відмінності; метод узагальнення використовувався для формулювання поняття. Окрім теоретичних використовувались емпіричні методи для вивчення літературних джерел, наукових праць, нормативно-правових документів.

Результати й обговорення. ДПП можна розглядати як процес і як явище залежно від контексту та аспектів його сприйняття. ДПП як процес характеризується динамічністю, безперервною послідовністю дій та взаємодій між державним і приватним секторами, що спрямовані на досягнення певної спільної мети. Як процес, ДПП поділяється на етапи розвитку – ініціація, планування, реалізація, експлуатація та управління, оцінка та завершення.

ДПП як явище являє собою соціально-економічний феномен – широку концепцію, що відображає загальні тенденції взаємодії між державою та приватним сектором, встановлені моделі та форми взаємодії, суспільне значення партнерства. ДПП – це те, що вже існує і впливає на структуру суспільства та економіки.

У наукових джерелах відносини між державним та приватним партнером здебільшого характеризується як співробітництво, співпраця, взаємодія. Співробітництво та співпраця є синонімами (Бусел, 2005, с. 1367). Поняття «взаємодія» є більш ширшим, зокрема може стосуватись предметів і явищ (Бусел, 2005, с. 125). Для поняття «співпраця» у зіставленні з поняттям «взаємодія» характерними є: цілеспрямованість – наявність спільної для учасників мети; взаємодоповнюваність – учасники використовують свої унікальні ресурси для досягнення кращих результатів, ніж могли б

окремо; координація – співпраця вимагає узгодження дій і розподілу обов'язків між учасниками; постійна відкрита комунікація між учасниками; вирішення конфліктів або розбіжностей. У цьому контексті ДПП слід розглядати як процес співпраці – послідовність дій державних та приватних суб'єктів для досягнення спільної мети. Тоді співпраця є найближчим родовим поняттям для уточнення змісту поняття «державно-приватне партнерство у сфері професійної освіти».

Змістом поняття «державно-приватне партнерство у сфері професійної освіти» є сукупність ознак ДПП як процесу співпраці, які відрізняють його від інших процесів співпраці, роблять унікальним. Таких ознак має бути достатньо для об'єднання в єдине ціле усієї множини процесів ДПП у сфері професійної освіти як елементів одного класу. Зміст поняття «державно-приватне партнерство у сфері професійної освіти» містить такі ознаки: основа для співпраці, учасники, мета співпраці.

Основа для співпраці – договір. Законодавством встановлено, що співпраця партнерів у межах ДПП здійснюється на основі договору (Про державно-приватне партнерство, 2010, абз. 2, ч. 1, ст. 1; Про освіту, 2017, ч. 2 ст. 81), тобто домовленості двох або більше сторін. У проекті закону «Про професійну освіту» пропонується не лише зберегти такий же підхід для сфери професійної освіти, але й розвинути його шляхом впровадження примірних договорів про ДПП у сфері професійної освіти, розроблення та затвердження яких буде належати до повноважень Міністерства освіти і науки України (Проект закону «Про професійну освіту», абз. 9 ст. 56, абз. 1,3 ч. 1 ст. 69). О. Вінник (2023, с. 1, 3) у дослідженнях про ДПП наголошує, що основною формою ДПП є договірна, натомість закордонний досвід свідчить про значну ефективність інституційної форми. Відсутність інституційної форми ДПП, сфер та умов її застосування дослідниця вважає вадами чинного нормативно-правового забезпечення відносин ДПП в Україні. Проектом закону України «Про професійну освіту» пропонується внести зміни до Закону України «Про освіту», якими передбачається співзасновництво закладів освіти, а також юридичних осіб, які провадять освітню діяльність в межах ДПП у сфері освіти (Проект закону «Про професійну освіту», абз. 41 п.п. 20 п. 4 розд. X). Створення спільних освітніх установ є

реалізацією інституційної форми ДПП (Radkevych, 2024, с. 4). Проте, таке формулювання у проєкті закону «Про професійну освіту» радше спричинить низку колізій, ніж розширить реалізацію ДПП за межами договірної форми.

Учасники – державний та приватний партнери, які відповідно є сторонами договору про ДПП у сфері професійної освіти. Як зазначає О. Радкевич, структура ДПП є складною та поділяється на державний, приватний і громадський сектори. Представником державного сектору є державний орган, який уповноважений укладати договори про ДПП. Представником приватного сектору є юридичні особи – приватні компанії, консорціуми. Громадський сектор представляють фінансисти, консультанти з операцій, громадськість (Радкевич, О., 2022, с. 215-217). Участь громадського сектору не є обов'язковою, тому інші учасники, окрім державного та приватного партнера, не входять до істотних ознак поняття «державно-приватне партнерство у сфері професійної освіти».

До категорії державних партнерів законодавством віднесено державні органи, що здійснюють управління державним майном, та органи місцевого самоврядування, а до категорії приватних партнерів – юридичні особи, крім державних та комунальних підприємств, установ, організацій (Про державно-приватне партнерство, 2010, абз. 2 ч. 1 ст. 1). Згідно із проєктом закону «Про професійну освіту» представниками державного сектору є виключно ЗПО, а до категорії приватних партнерів віднесено: підприємства, установи, організації без жодної конкретизації (Проєкт закону «Про професійну освіту», абз. 1 ч. 1 ст. 69). Це положення законопроєкту розмиває межу між суб'єктами державного та приватного сектору через нечітке окреслення кола приватних партнерів, які здебільшого характеризується як приватна організація (компанія), недержавний суб'єкт, представник недержавного сектору, бізнесу, приватного капіталу. Таке формулювання унеможливорює чітку класифікацію конкретних суб'єктів на державних партнерів, приватних партнерів та таких, що не можуть бути стороною ДПП у сфері професійної освіти. Конкретизувати обсяг поняття «приватний партнер» можна, вилучивши з нього об'єднану категорію суб'єктів господарювання

державного та комунального секторів економіки (Господарський кодекс України, 2003, ч. 2, 3 ст. 22, ч. 3 ст. 24). Так само потребує уточнення категорія державних партнерів ЗПО до якої можуть належати виключно державні та комунальні заклади.

Мета співпраці. Різноманітність форм співпраці партнерів, напрямів здійснення ДПП у сфері професійної освіти робить формулювання сутності такої співпраці занадто громіздким, зокрема шляхом опису послідовності дій партнерів чи перерахуванням можливих форм співпраці. Взаємодія партнерів у процесі співпраці здійснюється задля досягнення спільної мети. Ініціюючи процес співпраці, кожен із партнерів виходить із власних цілей та інтересів, проте частина з них є спільними для обох, що й обумовлює спільну мету співпраці.

Приватного партнера співпраця із ЗПО може зацікавити з таких міркувань:

- підготовка працівників для власних потреб (ЗПО готує робітників для конкретних потреб діяльності приватного партнера, які володітимуть необхідними знаннями та навичками з перших днів роботи);

- підготовка робітників для роботи з його продукцією (робітники під час підготовки набувають спеціальних компетентностей для роботи з матеріалами, обладнанням або технологіями, які виробляє чи постачає приватний партнер).

Цілі ЗПО, як державного партнера, обмежені його основною статутною діяльністю – освітньою. Співпраця в межах ДПП надає ЗПО можливість поліпшити рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, використовуючи передбачені законом та обумовлені договором засоби.

Таким чином, співпрацюючи з приватним партнером, ЗПО має мету – підвищити якість освітньої діяльності, яка визначається як рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що забезпечує здобуття особами якісної освіти та відповідає вимогам, встановленим законодавством та/або договором про надання освітніх послуг (Про освіту, 2017, п.п. 30 ч. 1 ст. 1).

До засобів підвищення якості освітньої діяльності можна віднести: фінансування ЗПО приватним партнером; оновлення та модернізацію інфраструктури та матеріально-технічної бази ЗПО; оновлення стандартів та

навчальних програм відповідно до потреб ринку праці; впровадження сучасних форм, методів і технологій навчання та практичної підготовки; забезпечення приватним партнером проходження виробничої практики або стажування (Lulkova, 2023, с. 123-125).

Отже, спільною метою співпраці державного та приватного партнерів у сфері професійної освіти є підвищення якості професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації молоді та дорослого населення.

Ознаками, які визначають належність співпраці до сфери професійної освіти є вставлена мета співпраці та специфічна категорія державних партнерів – заклади професійної освіти.

Інші ознаки ДПП, такі як: «довготривалість відносин, об'єднання активів та управлінських навичок державного та приватного партнерів, отримання спільної вигоди, розподіл ризиків, збереження державної та комунальної форми власності на об'єкти ДПП, забезпечення надання якісних та здешевлених послуг (як показник ефективності ДПП), забезпечення суспільних інтересів» (Дутко, 2020, с. 111) не розглядаються як істотні ознаки поняття «державно-приватне партнерство у сфері професійної освіти». Також довготривалість відносин, як ознака повинна мати певні кількісні

характеристики, співмірні різним формам співпраці. Об'єднання активів та управлінських навичок (ресурсів) державного та приватного партнерів, отримання спільної вигоди, розподіл ризиків – це ознаки, які частково охоплені родовим поняттям «співпраця» та є істотними умовами договору про ДПП. Забезпечення надання якісних та здешевлених послуг, а також суспільних інтересів – охоплено визначеною метою співпраці партнерів у сфері професійної освіти.

Висновки. Узагальнюючи зміст поняття «державно-приватне партнерство у сфері професійної освіти» в контексті положень проєкту закону «Про професійну освіту», ми визначаємо його як співпрацю між державним партнером (державними або комунальними ЗПО) та приватними партнерами (підприємствами, установами, організаціями, крім суб'єктів господарювання державного та комунального сектора економіки), що здійснюється на основі договору з метою підвищення якості професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації молоді та дорослого населення. Така конкретизація поняття дає змогу побудувати перспективні та ефективні моделі співпраці ЗПО та приватних партнерів у контексті можливостей їх реалізації й порівняти теоретично визначені концептуальні напрями розвитку ДПП у сфері професійної освіти.

Список посилань:

Lulkova, Y. (2023). The impact of public-private partnership on the quality of vocational (vocational-technical) education. *Professional Pedagogics*, 2(27), 120–127. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2023.27.120-127>

Radkevych, V. (2022). Development principles of public-private partnerships in vocational education and training in the postwar period. *Professional Pedagogics*, 2(25), 104–114. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2022.25.104-114>

Radkevych, V. (2024). Modern mechanisms for the development of public-private partnerships in vocational (vocational and technical) education in the post-war period. *Professional Pedagogics*, 1(28), 1–11. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2024.28.1-11>

Бусел, В. О. (Уклад.). (2005). *Великий тлумачний словник сучасної української мови*. Перун.

Вінник, О. М. (2023). Окремі проблеми вдосконалення правового забезпечення відносин державно-приватного партнерства. *Приватне право і підприємництво*, (22), 87–93. <https://doi.org/10.32849/2409-9201.2023.22.11>

Господарський кодекс України, № № 436-IV (2003) (Україна). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>

Дутко, Н. (2020). Державно приватне партнерство: Перспективи розвитку. *Інвестиції: Практика та досвід*, (4), 109–114. <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2020.4.109>

Кравець, С. Г. (2022). Нормативно-правове забезпечення розвитку державно-приватного партнерства у сфері професійної (професійно-технічної) освіти. *Професійна педагогіка*, 1(24), 127–137. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2022.24.127-137>

МОН презентує проєкт нового закону «Про професійну освіту». (2024, 2 квітня). Урядовий портал. <https://www.kmu.gov.ua/news/mon-prezentuie-proekt-novoho-zakonu-pro-profesiinu-osvitu>

Про внесення змін до деяких законів України щодо усунення регуляторних бар'єрів для розвитку державно-приватного партнерства та стимулювання інвестицій в Україні (перша редакція), Закон України № 817-VIII (2016, 24 лютого) (Україна). *Голос України*, (34). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/817-19/ed20151124>

Про державно-приватне партнерство (перша редакція), Закон України № 2404-VI (2010, 30 липня) (Україна). *Голос України*, (140). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17/ed20100701#Text>

Закон України «Про державно-приватне партнерство», (2010, 01 липня) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17#Text>

Закон України «Про концесію» (2019, 03 жовтня) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/155-20#Text>

Закон України «Про освіту» (2017, 05 вересня). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

Проект Закону України «Про професійну освіту». (б. д.). ОСВІТА.УА. https://osvita.ua/doc/files/news/917/91772/НО-royekt_ZU-Pro_profesiynu_osvitu-02_0.doc

Радкевич, В. О., Попова, В. В., Рябова, З. В., Кравець, С. Г., Радкевич, О. П., Чепуренко, Я. О., Вороніна-Пригодій, Д. А., & Слободяник, О. В. (2023). *Державно-приватне партнерство у сфері професійної (професійно-технічної) освіти для відновлення економіки України: методичний посібник* (В. О. Радкевич, Ред.). Інститут професійної освіти НАПН України. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/739853>

Радкевич, О. П. (2022). Сторони в державно-приватному партнерстві. *Інноваційна професійна освіта*, 1(2), 214–217. <https://doi.org/10.32835/2786-619x.2022.2.214-217>

Рябова, З. В. (2022). Модель розвитку державно-приватного партнерства у сфері професійної (професійно-технічної) освіти. У *Професійна освіта для сталого розвитку: Виклики в умовах воєнного стану, результати і перспективи* (с. 246–249). ІПО НАПН України. <https://conference.ivet.edu.ua/index.php/2022-1/issue/view/4/20>

Слободяник, О. В. (2022). Державно-приватне партнерство у сфері професійної (професійно-технічної) освіти: Семантика і перспективи розвитку в Україні. *Професійна педагогіка*, 1(24), 164–171. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2022.24.164-171>

Переклад і транслітерація

Lulkova, Y. (2023). Vplyv derzhavno-pryvatnoho partnerstva na yakist profesiinoi (profesiino-tekhnichnoi) osvity [The impact of public-private partnership on the quality of vocational (vocational-technical) education]. *Professional Pedagogics*, 2(27), 120–127. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2023.27.120-127>

Radkevych, V. (2022). Pryntsyry rozvytku derzhavno-pryvatnoho partnerstva u profesiinii osviti ta navchanni v povoiienyi chas [Development principles of public-private partnerships in vocational education and training in the postwar period]. *Professional Pedagogics*, 2(25), 104–114. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2022.25.104-114>

Radkevych, V. (2024). Suchasni mekhanizmy rozvytku derzhavno-pryvatnoho partnerstva u sferi profesiinoi (profesiino-tekhnichnoi) osvity v povoiienyi period [Modern mechanisms for the development of public-private partnerships in vocational (vocational and technical) education in the post-war period]. *Professional Pedagogics*, 1(28), 1–11. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2024.28.1-11>

Busel, V. O. (Ed.). (2005). *Velykyi tlumachnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy* [The large explanatory dictionary of modern Ukrainian language]. Perun.

Vynnyk, O. M. (2023). Okremi problemy vdoskonalennia pravovoho zabezpechennia vidnosyn derzhavno-pryvatnoho partnerstva [Certain problems in improving the legal framework for public-private partnership relations]. *Pryvatne pravo i pidpriemnytstvo*, (22), 87–93. <https://doi.org/10.32849/2409-9201.2023.22.11>

Hospodarskyi kodeks Ukrainy, № 436-IV (2003) (Ukraine). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>

Dutko, N. (2020). Derzhavno pryvatne partnerstvo: Perspektyvy rozvytku [Public-private partnership: Development prospects]. *Investytsii: Praktyka ta dosvid*, (4), 109–114. <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2020.4.109>

Kravets, S. H. (2022). Normatyvno-pravove zabezpechennia rozvytku derzhavno-pryvatnoho partnerstva u sferi profesiinoi (profesiino-tekhnichnoi) osvity [Regulatory and legal support for the development of public-private partnership in the sphere of vocational (vocational-technical) education]. *Professional Pedagogics*, 1(24), 127–137. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2022.24.127-137>

MON prezentuie proiekt novoho zakonu «Pro profesiinu osvitu» [The Ministry of Education and Science presents a draft of the new law "On Vocational Education"]. (2024, April 2). Uriadovi portal. <https://www.kmu.gov.ua/news/mon-prezentuie-proekt-novoho-zakonu-pro-profesiinu-osvitu>

Pro vnesennia zmin do deiakykh zakoniv Ukrainy shchodo usunennia rehuliatornykh bar'ieriv dlia rozvytku derzhavno-pryvatnoho partnerstva ta stymuliuвання investytsii v Ukraini (persha redaktsiia) [On amendments to certain laws of Ukraine to eliminate regulatory barriers for the development of public-private partnership and stimulate investments in Ukraine (first edition)], *Zakon Ukrainy № 817-VIII* (2016, February 24) (Ukraine). *Holos Ukrainy*, (34). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/817-19/ed20151124>

Pro derzhavno-pryvatne partnerstvo (persha redaktsiia) [On public-private partnership (first edition)], *Zakon Ukrainy № 2404-VI* (2010, July 30) (Ukraine). *Holos Ukrainy*, (140). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17/ed20100701#Text>

Zakon Ukrainy «Pro derzhavno-pryvatne partnerstvo» [Law of Ukraine "On Public-Private Partnership"]. (2010, July 1). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17#Text>

Zakon Ukrainy «Pro kontsesiiu» [Law of Ukraine "On Concessions"]. (2019, October 3). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/155-20#Text>

Zakon Ukrainy «Pro osvitu» [Law of Ukraine "On Education"]. (2017, September 5). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

Proiekt Zakonu Ukrainy «Pro profesiinu osvitu» [Draft Law of Ukraine "On Vocational Education"]. (n.d.). OSVITA.UA. https://osvita.ua/doc/files/news/917/91772/HO-proyekt_ZU-Pro_profesiynu_osvitu-02_0.doc

Radkevych, V. O., Popova, V. V., Riabova, Z. V., Kravets, S. H., Radkevych, O. P., Chepurenko, Y. O., Voronina-Pryhodii, D. A., & Slobodanyk, O. V. (2023). *Derzhavno-pryvatne partnerstvo u sferi profesiinoi (profesiino-tekhnichnoi) osvity dlia vidnovlennia ekonomiky Ukrainy: Metodychnyi posibnyk* [Public-private partnership in vocational (vocational-technical) education for the restoration of Ukraine's economy: Methodological guide] (V. O. Radkevych, Ed.). Institute of Vocational Education of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/739853>

Radkevych, O. P. (2022). *Storony v derzhavno-pryvatnomu partnerstvi* [Parties in public-private partnership]. *Innovatsiina profesiina osvita*, 1(2), 214–217. <https://doi.org/10.32835/2786-619x.2022.2.214-217>

Riabova, Z. V. (2022). *Model rozvytku derzhavno-pryvatnoho partnerstva u sferi profesiinoi (profesiino-tekhnichnoi) osvity* [Model of public-private partnership development in vocational (vocational-technical) education]. In *Professional education for sustainable development: Challenges in wartime conditions, results, and prospects* (pp. 246–249). Institute of Vocational Education of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine. <https://conference.ivet.edu.ua/index.php/2022-1/issue/view/4/20>

Slobodanyk, O. V. (2022). *Derzhavno-pryvatne partnerstvo u sferi profesiinoi (profesiino-tekhnichnoi) osvity: Semantika i perspektyvy rozvytku v Ukraini* [Public-private partnership in vocational (vocational-technical) education: Semantics and development prospects in Ukraine]. *Professional Pedagogics*, 1(24), 164–171. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2022.24.164-171>

THE CONCEPT OF "PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP IN THE SPHERE OF VOCATIONAL EDUCATION" IN THE DRAFT LAW OF UKRAINE "ON VOCATIONAL EDUCATION"

Roman Fryz

Postgraduate Student, Institute of Vocational Education of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, <https://orcid.org/0009-0006-1902-3634>, e-mail: roman.fryz@gmail.com

---

Abstract

Relevance of this article lies in the necessity of defining the concept of "public-private partnership in the sphere of vocational education" to construct prospective and effective models of collaboration between public and private partners in vocational education. This is essential to enhance the quality of training for future specialists tailored to the demands of the wartime labor market and to accelerate post-war recovery in the country.

Purpose. The purpose of the article is to analyze how the concept of "public-private partnership in the sphere of vocational education" is represented in the draft Law of Ukraine "On Vocational Education" as a distinctive framework for the development of vocational education.

Methods. The research methodology includes theoretical methods (analysis to identify the set of characteristics of public-private partnerships in vocational education; abstraction to highlight essential features and distinguish them from other attributes; synthesis to ensure consistency in defining the concept; comparison to establish a generic concept and differentiate specific features; generalization to formulate the definition) and empirical methods (studying literary sources, scientific works, and regulatory documents).

Results. Based on the analysis of regulatory documents and scientific sources, the study identifies the essential characteristics of public-private partnerships in the sphere of vocational education and formulates a definition of "public-private partnership in the sphere of vocational education."

Conclusions. In the context of the provisions of the draft Law of Ukraine "On Vocational Education," the concept of "public-private partnership in the sphere of vocational education" is defined as a collaboration between public partners (state or municipal vocational education institutions) and private partners (enterprises, institutions, organizations, excluding economic entities in the public and municipal sectors of the economy). This partnership is carried out under a contractual framework to enhance the quality of vocational training, retraining, and advanced training for youth and adults.

Keywords: *Public-private partnership, vocational education, vocational education institutions, concept definition, characteristics, purpose, draft Law "On Vocational Education."*

Стаття надійшла до редакції: 13 Березня 2024
Прийнято до друку: 8 Липня 2024